

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1937 március 2
LA ARNAP
IV. évf., 50. szám

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

Taxa postaké plattán in
numerar, conf avrobéri
Dir. General P. T. T.
Nr. 225,401-1940

Több mint 60 millió lej gyűlt be eddig a kolozsvári Szinpártoló Egyesület részére

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Szinpártoló Egyesület csütörtökön délután gyűlést tartott a Magyar Népi Szövetség helyi szervezeteinek székében. Tavasz Sándor elnöki megnyitóját követően az egyesület pénztárosa beszámolt a taggyűjtés eredményéről. Eddig több mint hatvanmillió lej gyűlt be. Az akció teljes lendülettel folyik tovább. Még sok gyűjtőív kint van s ugyanakkor az előadások alatt is Fekete Mihály felhívására megkezdő készpénzgyűjtés adakozik a közönség. A „Janika” bemutatóján például 9 millió lej folyt be.

A beérkezett tagdíjgyűjtő íveken a készpénzgyűjtés mellett az iparosok részéről hárommillió lejes értéket meghaladó munkavállalás szerepel. Magyarfenek községből pedig két és fél öl fa érkezett a színház megsegítésére. Ezenkívül többmillióra becsülhető azoknak a műtárgyaknak az értéke, melyeket képzőművészeink adományoztak a Szinpártoló Egyesület céljára.

A taggyűjtés során meghatott és példás magatartást tanúsított a munkásság. A százezer lejes pártoló tagság megváltását kollektív alapon oldották meg olyképpen, hogy egyenként tíz és tizenöt ezer lejes megajánlást adtak s a betelt gyűjtőív egy dolgozót juttat pártoló tagsághoz.

A gyűlésen elhatározták, hogy a rendelkezésre álló 60 millió lejből négy színházadami növendéknek ösztöndíjat létesítenek. Ezenkívül pályázatot írnak ki a küszöbön lévő 48-as centennárium alkalmából olyan színjátékra, mely a szabadságharcos időkben meríti tárgyát. A pályadíjat 10 millió lejben állapították meg. A végrehajtóbizottság ugyanakkor bekezdte a nyugdíjas színészek névsorát, hogy addig is, míg állami nyugdíjuk elrendeződik, segítséget tudjanak nyújtani a rászorult művészeknek.

Megváltoztatták az iskolai szünet időpontját

BUKAREST. — A romániai iskolák a fűtőanyag hiánya miatt hosszabb-rövidebb kényszerzsunetet tartottak a téli hónapokban, ami természetesen a tanulmányi előmenetel rovására ment. A nemzetnevelésügyi minisztérium az elvesztett idő pótlására azzal a tervvel foglalkozik, hogy a husvét iskolai szünet mindössze 5 nap legyen. Foglalkozik a minisztérium az új tervvel is, hogy a tanítási időt a folyó évi július 1-ig, esetleg 15-ig meghosszabbítsák. Felmerült az a terv is, hogy az iskolai nagyvakáció az első felét december 1-én kezdésük és március 1-ig tartson, ezzel szemben a nyári hónapokban a tanítási időt július 15-ig meghosszabbítsák.

Vagyoni állapothoz mérjük az egyetem tanítását

KOLOZSVAR. — Az Egyetemi Demokrácia Aranyos Bizottsága előterjesztést tett a kolozsvári egyetemi tanácsnak, hogy az egyetem a hallgatók anyagi helyzetének figyelembevételével, határozottan a hallgatók anyagi helyzetétől függően állapítsa meg a tandíjat. Az egyetemi tanács magáévá tette az előterjesztést és az egyetemi tanács ülése előtt a hallgatók anyagi viszonyainak figyelembevételével 300 ezer, 500 ezer, 700 ezer és 1 millió lejben állapították meg.

Több százezer hadifogoly érkezik hazra rövidesen

Áprilistól nyárig tart a hadifoglyok hazaszállítása

BUDAPEST. — A budapesti rádió értesülése szerint áprilisban megkezdődik a hadifoglyok nagytömegű hazaszállítása. Tekintettel arra, hogy több százezer ember hazatéréséről van szó, megtörténtek az intézkedések a hadifoglyok megfelelő fogadására. A hadifoglyokban lévő hazaszállítása egészen nyárig tart.

Bevin szerint

Négyhatalmi egyezmény terve is szerepel a moszkvai értekezlet napirendjén

LONDON. — Bevin külügyminiszter a szovjet-angol szerződésről többek között kijelentette az angol alsóházban, hogy Sztalin vezértábornagy közölte a brit kormányval a szerződésnek azon pontjait, melyeket korszerűtlenné tart. A brit kormány rövidesen eljuttatja Moszkvába ezzel kapcsolatos javaslatát. A brit-francia szerződés ügyében a múlt hetekben volt tárgyalások kielégítő haladást eredményeztek. Az angol kormány a Szovjetunió, az USA, Anglia és Franciaország között négyhatalmi szerződés létrehozásán fáradozik. Bevin szerint ez a kérdés szerepel a moszkvai értekezlet napirendjén. Helyeselte Németország szövetségi szervezeteinek gondolatát.

Mind a konzervatív, mind a munkáspárti szónoka támogatta Bevin Németországra és a nagy-

hatalmak egyetértésére vonatkozó kijelentéseit. A vitát bezáró Mayhew külügyi államtitkár az „Egyesült Európa” tervével kapcsolatban kijelentette, hogy a brit kormány úgy érzi, okosabb valóságos és gyakorlati megoldásokra szorítkozni az egységet szolgáló olyan rendszabályokkal, amelyek nyugaton és keleten egyaránt visszavetve találhatók.

A SZÖVETSÉGI ÉS A NEMZETISÉGI SZÖVJET

együttes ülésén Moszkvában Andrej Visszelski ismertette a szövetségi bizottság jelentését a Szovjetunió alkotmányának módosításáról és kiegészítéséről. Hangzottak el a négy év előtti elfogadott alkotmány történelmi szerepét játszott a szovjet állam életében. Ismertette az alkotmányban az utóbbi években eszközölt vál-

toztatásokat. A szövetségi bizottság az alkotmány egyes szakaszainak a módosítását javasolta. Indítványozta a kiegészítést, amely szerint a Szovjetunió legfőbb szerveinek, nemzetközi szerződésekkel kapcsolatban, nemcsak ezek megkötésére és ratifikálására van joga, hanem visszautasíthatja is a Szovjetunió és más államok közötti szerződéseket. A bizottságnak az a véleménye, hogy a házasságra és a családra vonatkozó törvényhozási elvek rögzítését utalják a legfelsőbb szervek hatáskörébe. Visszelski megemlítette, hogy a hat év előtti nemzetközi helyzet szükségessé tette a munka-7-ről 8 órára növelését. Ennek ellenére a munkanap, az egész világhoz viszonyítva, a Szovjetunióban a legrovidebb. Az újáépítés szükségessé teszi ennek a munkaidőnek a megtartását.

Hatalmasan fellendíti az ország nehéziparát a szovjet segítség

BUKAREST. — Bár a szovjet-román kereskedelmi egyezmény Románia gazdasági életének minden terén rendkívül kedvezően fogja éreztetni hatását, illetékes helyen rámutattak arra, hogy a hangsúly a nehézipar fellendítésén van.

Azzal ugyanis, hogy Románia 120 ezer tonna kőszént, 120 ezer tonna szenet, 50.000 tonna vasércet, 35.000 tonna öntöttvasat és 35.000 tonna acélt kap a Szovjetuniótól — amint azt Gheorghiu-Dej nemzetgazdasági miniszter kijelentette —, az ország nehéziparának jelenlegi termelését háromszorosára fogja növelni és elérni teljesítőképességének 75-80 százalékát. Ezzel kapcsol-

atban illetékes helyen kijelentették, hogy az ország nehézipara sohasem dolgozott annyit, amennyit termelőképessége elbírt. Az első világháború után, 1928-ban, az öntődék termelőképességük 24 százalékát, a vasipar termelőképességének 15 százalékát, az acélpár pedig termelőképességének 61 százalékát teljesítette. Később, 1938-ban, amikor a háborúra való felkészülődés csúcspontját érte el és az ország fémiparát elhalmozták megrendelésekkel, teljesítőképességének mindössze 49 százalékát teljesítette.

Illetékes helyen rámutatnak arra is, hogy az ország petroóleum-termelése is hatalmasan fellendül a szovjet áruk megérkezése után

Ugyanis a Malaxa a szovjet anyagból csöveket és csőanyagot gyártani. A petroóleumipar jelenlegi csőszükséglete mintegy 20 ezer tonnát tesz ki, amelyből a Malaxa-gyár a szovjet nyersanyagok megérkezése után 16.000 tonnát fog tudni leszállítani. A megmaradó 4000 tonnát aztán már könnyű lesz behozatal útján felvenni. Jellemző, hogy a román petroóleumipar számára 1944 augusztus 23 óta mindössze 1050 tonna csőanyagot tudtak behozni külföldről.

Természetesen a nehé- és a petroóleumipar termelésének fokozódása éreztetni fogja hatását a pénz vásárlóerejére is.

Letartóztatták Kovács Bélát

BUDAPEST. — A magyar belpolitikai válsággal foglalkozva több ízben is rámutattunk arra a szerepre, amelyet Kovács Béla, a Kiszgazdapárt volt főtitkára kiadásának kérdése a válság elmélyülésében játszott. A Kiszgazdapárt nem volt hajlandó volt főtitkárnak képviselői mentelmi joga felhívására elhárítani annak ellenére, hogy a rendőrség kezében súlyosan terhelő adatok vannak arra vonatkozólag, hogy Kovács Béla a magyar köztársasággal szemben összeesküvésnek egyik főszereplője volt.

A Baloldali Pártok a Kiszgazdapárt magatartásával szemben teljesen egységes magatartást tanúsított, amelynek hatására Kovács Béla pártjának vezetői felkérték a volt Kiszgazdapárti főtitkárt, álljon el önként mentelmi jogától és ne gárdítsa akadályt a törvényes eljárás elé. A Kiszgazdapárt vezetőinek eljárása azután a vezér-

cikk után következett be, amelyet Szabó Árpád, a Szociáldemokrata Párt főtitkára írt a „Népszava”-ban és amelyben felszólította Kovács Bélát, álljon önként, férfibe meitén a hatóságok rendelkezésére és ezzel hártson el az akadályt a kibontakozás elől.

Kovács Béla hétfőn levelet intézett Varga Bélához, a magyar nemzetgyűlés elnökéhez és bejelentette, hogy mentelmi jogáról lemond és az államrendőrség, valamint a népbiztonsági rendelkezésére bocsátja magát kihallgatás céljából.

A budapesti államrendőrség kedden ki is hallgatta Kovács Bélát, aki a reggeli órákban jelentkezett vallomástételre. Kovács Béla szembesítették Szentiványi Demokossal, Jatkó Pállal, Gyulai Lászlóval és Raffay Sándorral. Mind a négy összeesküvő fenntartotta terhelő vallomását Kovács Bélával szemben, sőt Raffay Sándor kijelentette, hogy Kovács Béla a Szovjet-
terhelő részletekről is tett pót-vallomást.

A Kiszgazdapárti volt főtitkára szovjetellenes földalatti terrorakciókat szervezett

Kovács Béla kihallgatása az esti órákig tartott, s azzal ért véget, hogy azt szerdán folytatják.

A kihallgatás szerdai folytatása azonban nem került sor, mert — mint ahogy azt a MTI a magyarországi szovjet megszálló hadsereg főparancsnokjának körlevelére közli — a szovjet megszálló hatóságok Kovács Bélát február 25-én földalatti szovjetellenes, fegyveres, terrorista csoportok alakításában és a Szovjet Hadsereg ellen irányuló kémkedés szervezésében való aktív részvétele miatt letartóztatták.

Kovács Béla — folytatja a MTI-jelentése — fevékenyen vett részt olyan földalatti, szovjetellenes, fegyveres csoportok megalakításában, amelyeknek tagjai terrorselelményeket és gyilkosságokat követtek el Magyarország területén. Kovács Béla — folytatja a MTI-jelentése — a Szovjet-Hadsereg tagjai ellen

A magyar iskolák mindenhütt megünneplik március 25-ét

KOLOZSVAR. — A MNSz központjába befutó jelentések szerint mindenütt megünnepelték az előkészületek az idei március 15-e méltó megünneplésére.

A MNSz parlamenti képvisellete útján benyújtotta javaslatát az iskolai ünnepségek megtartására vonatkozóan a nemzetnevelésügyi miniszterhez. Előreláthatólag ezúton is, mint már a múlt évben, minden magyar iskola háziünnepséget rendez március 15-én s a nagy emléknapp demokratikus hagyományait a román-magyar barátság szellemében idézi fel.

Egyre több oldalról érkezik hír arról, hogy a MNSz ifjusága Petőfi forradalmának 99-ik évfordulóját korszerű munkatervvel lefektetésével és a több és jobb termetes jelszavával ünnepli meg. Arról is szó van, hogy egyes helyeken március 15-én pénzbeli és anyagbeli megajánlások történnek az asszisztált vidék székely gyermekei s főleg a Kolozsvárt tanuló 25 tehetséges székely ifju iskoláztatása javára.

A MNSz központja március 15-re kis Petőfi-felvényt ad ki, melynek megváltásával az ország magyarsága gazdaságilag támogatja nemzetnevelési szervezetét a jogegyenlőség teljes megvalósításáért vívott demokratikus küzdelemben.

Erdő és kőbirtokossági kongresszus Cikk szeredán

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség március 14-15-16-án Cikk szeredán erdő és kőbirtokossági kongresszust rendez az országos központ és a magyar parlamenti csoport részvételével.

A kongresszus tárgyszorozatán többek közt az erdőterületek kihasználásának és az iparosítás kérdése, a kőbirtokosságok egységes elvek szerinti vezetése, valamint javaslatok és indítványok szerepelnek.

A Magyar Népi Szövetség ezúton is felhívja az összes kőbirtokosságok képviselőit, az egyházak képviselőit, az erdőmérnököket, szakembereket, az érdekelteket, hogy a Szövetség és Koláka központok kiküldöttjeit, valamint a helyi szakembereket, hogy részvételi szándékkal a MNSz csikmaggyi szervezetének (Cikk szereda, Apafi-utca 39) március 16-19-ig jelentsék be, hogy az a részvevők elhelyezéséről gondoskodhassék. Az utazásról és ételmezésről minden résztvevő maga gondoskodik.

Janika

Bemutató az Állami Magyar Színházban

Csütörtökön este két kiváló budapesti színházi mesterembernek, Békessy Istvánnak és Stella Adorjának „Janika” című vígjátékát mutatta be az Állami Magyar Színház nagy közönségsikerrel. A „Janika” példája a problémátlan, magasabb művészi igény nélkül írt daraboknak, amelyeknek célja könnyű szórakoztatással nevelteni. Ez a neveltetés maradéktalanul sikerül is a szerzőknek.

A csokiményekben fordultatos, igaz postai humorral fűszerezett vígjáték szereplői közül Lantos Béla és Sebasi László kiválóan nyújtottak, míg Kovács Kati kétértelmű szerepben jóles színhatás képességei ellenére sem tudta kiakasztani a humor racionális lehetőségét. Flóra Jenő félszeg, gyönyörtelen brója nagymértékben hozzájárult a sikerhez. Fekete Mihály a színházgaló, Huggi Lili a házi vezetőnő, Bencs Ilona a művésznő anyja és Nemes Kati a szobalány szerepben biztosították a neveltetést. Még csupán annyi megjegyzésünk volna, hogy szerencsén, ha az előadások női közönsége éberré válna, hogy szerencsén, ha az előadások minden tőmegűtő ellenére csak az láthatók, ami a színházban felhívást érdemel.

Megkapták a sportegyesületek a 75 százalékos vasúti utazási kedvezményt az Országos Szakszervezeti Tanács körlevelésére és Czucz Páter miniszterelnök megértő támogatásával.

